

## V. 34 Višnu obdařuje Prahládu duchem dotazování a zkoumání.

**VIŠNU pravil:** Ó Prahládo, jsi oceánem dobrých vlastností a klenotem mezi démony. Žádej ode mě cokoli, co pomůže ukončit utrpení ze zrození.

**PRAHLÁDA řekl:** Ó Pane, přebýváš ve všech bytostech a skýtáš nám plody všech našich přání. Dej mi prosím takový dar, který považuješ za neomezený a nekonečný.

**VIŠNU pravil:** Ó Prahládo, ať jsi tedy do doby, než spočíneš v neomezeném *Brahman*, obdařen duchem dotazování a zkoumání. Tak zmizí všechny tvé iluze a ty dosáhneš nejvyššího cíle, nejvyššího požehnání.

**VASIŠTHA pokračoval:** Višnu domluvil a zmizel. Prahláda dokončil svůj obřad, dozpíval oslavné písně a začal přemítat.

**PRAHLÁDA rozjímal:** Pán Višnu mluvil o tom, že je třeba se neustále věnovat dotazování. Budu se tedy dotazovat na své Já. Budu pátrat, kdo jsem já, který mluví, chodí, stojí a užívá si na pódiu zvaném svět. Tím začnu.

Jistě nejsem vnější svět, který je netečný a obsahuje hory, stromy a keře. Nejsem ani tělo, jež bylo zrozeno v důsledku pohybu životního dechu a zdá se žít velmi krátkou dobu. Nejsem slovo ani jméno, žádný zvuk, který je jen dočasným pohybem vzduchu, bez tvaru a skutečné existence, vnímaný netečnou hmotou zvanou ucho. Nejsem hmatový smysl, který je též chvilkový a schopný pracovat jen díky neomezenému Vědomí. Nejsem chuťový smysl, jenž je založen na neklidném jazyku, neustále měnícím polohu a tvar a zcela oddaném svým objektům. Nejsem zrakový smysl vnímající tvar, jenž je záležitostí okamžiku, ničím jiným než překrouceným pochopením pozorovatele. A nejsem ani čichový smysl, neboť čichový vjem je jen neurčitý a fiktivní výtvar čichového orgánu, nosu.

Jsem bez všech těchto neskutečných kvalit, nejsem žádný z pěti vnějších smyslů ani jejich příslušných funkcí. Jsem čiré Vědomí, jsem klid za myšlenkami.

**PRAHLÁDA pokračoval v rozjímání:** Jsem všeprostupující Skutečnost, jež je bez vjemů, bez vytváření pojmů a představ. Jsem čiré Vědomí. Všechny věci, od nepatrné nádoby až po obrovské Slunce, jsou vnímány jen díky tomuto Vědomí. Vzpomínám si na to, že jsem Já, jež je všudypřítomné, bez vytváření pojmů a představ. Všechny smysly a smyslové zážitky by nebyly možné bez Já, jež je vnitřním Světlem. A díky tomuto vnitřnímu Světlu získávají objekty svoji zdánlivou podstatu.

Světlo Vědomí je prosté všech změn a díky němu je Slunce horké, Měsíc chladný, hory pevné a voda tekutá. Samo bez příčiny je příčinou všech následků, jež se jeví jako stvořený svět, a díky němu se objevují vlastnosti rozmanitých objektů. Je bez formy a je příčinou

všech následků, proto v něm vzniká vesmír s celou svojí rozmanitostí. Samo bez příčiny je příčinou projevení trojice Brahmá Stvořitel, Višnu Udržovatel a Šiva Ničitel.

Chvála tomuto Já, jež je svým vlastním světlem, bez duality poznávajícího a poznaného, subjektu a objektu. Všechny věci vesmíru v něm vznikají a existují. Na co vnitřní Já pomyslí, to se stane jako zdánlivá vnější skutečnost. Věci, na něž je tímto Vědomím pomyšleno, začnou existovat, a je-li tu myšlenka ne-existence, pak existovat přestanou. V neomezeném prostoru Vědomí se tak projeví bezpočet objektů, které zdánlivě vzniknou, rozvinou se a zase zaniknou, podobně jako vzniká a zase zaniká stín ve světle Slunce.

Vnitřní Světlo Vědomí neboli Já nelze vidět a nelze poznat. Dosáhnout Já se podaří jen těm, kteří očistili své srdce. Světci a mudrci jej nahlíží v čirém kosmickém prostoru Vědomí.

Jako neomezené a sebe-ozařující Vědomí existuje Já v nerozděleném stavu ve třech světech, od Stvořitele Brahmy až po stéblo trávy. Je Jedno jediné, bez začátku a bez konce, existuje jako vše, jako vnitřní zkušenost všech bytostí pohybu schopných i neschopných.

**PRAHLÁDA dále rozjímá:** Jediné Já, jež je jediným zakoušením, je tudíž i tím, kdo v každém zakouší. Proto se popisuje s tisícero rukama a tisícero očima. Nejvyšší Já putuje jakožto já prostorem v překrásném slunečním nebo vzdušném těle. Jediné Já je vtěleno a ve světě uctíváno jako bůh s lasturou, diskem, kyjem a lotosovým květem. Totéž Já se zrodilo jako Stvořitel Brahmá sedící na lotosu a stejné Já na konci vesmírného cyklu způsobí rozpuštění stvořeného světa.

Jediné Já chrání celý svět jakožto já vtělené do Indry. Jsem žena i muž, jsem mladý i starý. V důsledku mého vtělení se zdá, že jsem zrozen. Jsem všudypřítomný. Z pudy neomezeného Vědomí nechám vyrůst stromy a rostliny a jsem v nich přítomen jako jejich podstata. Tak jako si dítě hraje s hlinou a zanořuje do ní své prsty a ruce, tak Já ke své potěše prostupuji celý projevený svět. Svět svoji skutečnost odvozuje z Já, ze mě. Pracuje ve mně a skrze mě, a když ho odmítnu nebo přestanu vnímat, ztrácí svoji skutečnost. Svět existuje ve mně neboli v Já, v neomezeném Vědomí, podobně jako se zdá, že existuje obraz v zrcadle.

Jsem vůní v květinách, září v květech a listech, světlem v oné záři i prožitkem v tomto světle. Pro všechny bytosti pohybu schopné i neschopné, které ve vesmíru existují, jsem nejvyšší Skutečnost, Vědomí osvobozené od myšlenek a představ. Jsem podstata všech věcí ve vesmíru. Jako je přítomna v mléce smetana či ve vodě tekutost, jsem jako síla Vědomí přítomen ve všem, co existuje. V neomezeném Vědomí bez oddělenosti subjektu a objektu existuje projevený svět minulosti, přítomnosti a budoucnosti. Všudypřítomné, všemohoucí kosmické Bytí je právě to Já, na něž poukazuje já jedince. Vesmírné království

zvané svět ke mně přichází samo od sebe a je mnou prostoupeno. Já, neomezené Vědomí, prostupuji celý vesmír, podobně jako jediný kosmický oceán vše prostoupí poté, co se kosmické stvoření začne rozpouštět. Tak jako sladkovodní živočich shledává vesmírný oceán nedozírným a neomezeným, tak já shledávám nekonečným sebe, toto Já, jež je neomezené. Projevený svět je v neomezeném Vědomí jako smítko prachu. Projevený svět mě nemůže uspokojit, stejně jako malý kousek ovoce nenasytí hladového slona. Forma, která se začala rozrůstat v domě Stvořitele Brahmy, se rozpíná bez omezení stále dál a dál.

**PRAHLÁDA pokračoval v rozjímání:** Vskutku neexistuje nic jiného než neomezené Vědomí. Jak v něm jenom mohl bez důvodu a opodstatnění vzniknout omezený, konečný pocit ega? Co dalo vzniknout iluzi, která prohlašuje „to jsi ty“ a „to jsem já“? Co je tělo a co je to, co je bez těla? Kdo žije a kdo je ten, kdo umírá? Mí předkové měli jistě malé pochopení, když se zřekli neomezeného Vědomí a zvolili putování po malé, omezené hroudě. Lze snad srovnávat To, co je Nekonečné, s marnivostí plnou tužeb a žádostí zvanou světská sláva? Vize neomezeného Vědomí je čistá, plná klidu a míru a je to jistě to nejlepší, co je v tomto vesmíru možné.

Klaním se svému Já, které sídlí ve všech bytostech, je Vědomím osvobozeným od vytváření pojmů a představ a Inteligencí skrytou ve všech bytostech. Jsem Nezrozený, jsem ten, v němž ustal projevený svět. Dosáhl jsem toho, co je hodno dosažení. Zvítězil jsem a žiji jako vítěz. Nenalézám žádné potěšení ve světské moci ani ve vládnutí, které se vzdává nejvyšší blaženosti kosmického Vědomí. Hanba nevědomým démonům, libujícím si ve špíně světského života.

Ach, jak ubohé a hloupé bylo od mého otce spokojit se s touto fyzickou existencí a vyžívat se v ní! Co získal tím, že žil dlouhý život a vládl této hroudě hlíny zvané země? Potěšení i z bezpočtu takových světů nelze srovnat s blažeností Já. Ten, kdo nemá nic jiného než poznání Já, má všechno. Kdo se toho však vzdá a hledá něco jiného, není člověkem poznání. Cožpak lze srovnat smrtelnou fyzickou existenci s blažeností osvícení? Je to jako srovnávat vyprahlou poušť s kvetoucí zahradou. Svět a všechny věci ve třech světech existují ve Vědomí. Proč bytosti nezakoušejí pochopení, že mimo Vědomí nic neexistuje?

Všechno, vždy a všude je snadno dosažitelné skrze Vědomí, jež je všudypřítomné a nerozdělené. Světlo Slunce i Měsíce, energie, která oživuje bohy, vnitřní povaha mysli a základních prvků, vlastnosti a zákonitosti existující v přírodě a nekonečná různorodost projevené energie a inteligence jsou projevem a činností jediného kosmického Vědomí, jež je samo o sobě nerozdělené a neměnné. Stejně jako svítí Slunce bez rozdílu na všechny věci, tak kosmické Vědomí okamžitě a spontánně jakožto skutečné Já všeho ve vesmíru ozařuje všechny věci, aniž by rozlišovalo.

**PRAHLÁDA dále rozjímá:** Neomezené Vědomí prostupuje třemi časovými obdobími současně a zakouší zároveň bezpočet světů. Všechno obsahuje, všechno vidí. Protože je neměnné a ničím nedotčené, vytrvá po všechny časy. Toto Vědomí zakouší zároveň hořké i sladké a zůstává v klidu a míru. Protože je samo o sobě prosté všech proměn, pojmů, představ a vjemů, protože je nehmotné a všechny věci zakouší současně, zůstává neměnné, v klidu a míru, i když zdánlivě prožívá rozmanitost různorodých jevů.

Pokud se to, co se zdánlivě proměňuje, uchýlí k nejvyššímu Bytí, jež je beze změn, osvobodí se od utrpení. A jestliže je To, co je, nahlédnuto tím, co není, tedy myslí, v níž ustal pohyb myšlenek, pak se To, co je, vzdá své nevědomosti, svého pochybení.

Jakmile Vědomí zanechá vnímání tří časových období a osvobodí se od vytváření představ, spočine v naprostém klidu. Jako by to ani nebylo skutečné, neboť To je mimo všechny popisy. Někteří lidé proto tvrdí, že Já neexistuje. Ať už tu Já nebo *Brahman* je či není, v každém případě právě to je nejvyšším osvobozením, co nepodléhá zániku.

Neomezené Vědomí je zdánlivě zahaleno a zůstává nepoznáno z důvodu proměnlivosti, tedy pohybu myšlenek. Ti, kteří se utápějí v bažině svých chtění a nechtění, nemohou dosáhnout nejvyššího poznání. Jsou chyceni v síti myšlenek. Takoví byli i mí předci. V důsledku svých tužeb, nenávisti a pochybeného vnímání duality vedli život ubohých červů.

Skutečně žije jen ten, v němž ustaly tužby i pocity nepřátelství a v němž díky opravdovému vnitřnímu probuzení zmizel přelud daný pokřiveným myšlením. Jak se mohou v neomezeném Vědomí, které jediné existuje, objevit představy a pojmy?

Klaním se Já. Chvála mému Já, nerozdělenému Vědomí, klenotu všech viděných i neviděných světů. Bylo jsi dosaženo vskutku brzy. Bylo jsi dosaženo, uskutečněno, pozvednuto nad všechna zmatení a pokroucení a jsi To, co jsi. Chvála Tobě, mé Já, chvála Šivovi, Bohu bohů, nejvyššímu Já.

Klaním se Já, jež se raduje ve vlastním těle, je samo v sobě ustáleno, samo sebou ovládnuto a zcela osvobozeno od myšlenek a představ, tedy závoje nevědomosti, který si samo sobě dalo.